

ΚΩΣΤΟΥΛΑ ΜΠΙΤΣΗ

Μια πρωτοπόρος του αυστραλιανού ραδιοφώνου

Πριν περίπου 60 χρόνια, όταν η Μελβούρνη είχε ακόμα αρκετό δρόμο μπροστά της για να γίνει μια από τις μεγάλες Ελληνικές πόλεις του κόσμου, η Ελληνική Κοινότητα η οποία είχε μια αισθητή παρουσία, χρειαζόταν μια 'φωνή'. Βρήκε αυτή τη φωνή στα ερτζιανά και ανήκε σε μια νεαρή γυναίκα, μετανάστρια η οποία βρέθηκε να ... 'πρωτοπορεί' σε ραδιοφωνική εκπομπή.

Η Κούλα Μπίτση ήταν μόλις 22 ετών όταν πρωτοξεκίνησε να εκφωνεί στα ελληνικά σε τοπικό ραδιοφωνικό σταθμό της Βικτώριας. Έφτασε στην Αυστραλία το 1956. Τότε λεγόταν Κούλα Κωστούλα. Μιλούσε πολύ λίγα αγγλικά. Μέσα σε λίγα χρόνια έγινε γνωστή μέσα από το τοπικό ραδιόφωνο και μάλιστα ήταν εκφωνήτρια σε τρεις ραδιοφωνικούς σταθμούς, μεταφέροντας την ελληνική γλώσσα και παράδοση. Δημιούργησε ένα 'μοντέλο' πάνω στο οποίο βασίστηκαν μετέπειτα τα πολυπολιτισμικά μέσα ενημέρωσης.

Τα πράγματα ήταν πολύ διαφορετικά το 1958. Υπήρχαν τρία ξένα προγράμματα στο ραδιόφωνο - στα ελληνικά, ιταλικά και γερμανικά και κάθε εκφωνητής συνοδευόταν στο στούντιο από κάποιον που μιλούσε αγγλικά.

«Δεν μπορούσαμε να κάνουμε τίποτα στη γλώσσα μας χωρίς να το μεταφράσουμε. Υπήρχε έλεγχος και μάλιστα κατά τακτά χρονικά διαστήματα ζητούσαν μαγνητοφωνημένες εκπομπές για να τις ελέγχουν», λέει η κυρία Μπίτση.

Όμως για αυτές τις τοπικές κοι-

«Ήταν μια πολύ συναρπαστική εποχή.. μου έδωσε την ευκαιρία να κάνω συνεντεύξεις σε άτομα που ήταν πρωτοπόροι στην ελληνική κοινότητα. Μου μίλησαν για τη ζωή τότε, το 1900. Ήμουν τυχερή... μερικοί από αυτούς ήταν 96 χρονών, 92 χρονών...

νωνίες, η πρόσβαση σε ειδήσεις και μουσική από την πατρίδα τους στη δική τους γλώσσα ήταν ζωτικό μέρος της ανάπτυξης των κοινοτήτων.

«Τους μιλούσα στη γλώσσα τους και αυτά τα προγράμματα έκαναν τους Αυστραλούς αλλά και την Αυστραλιανή κυβέρνηση να συνειδητοποιήσει την ανάγκη ύπαρξης

πολυπολιτισμικής φωνής»

Η Κούλα Κωστούλα μεγάλωσε σε ένα μικρό χωριό κοντά στα ιταλικά σύνορα. Ήταν πολύ μικρή όταν ξέσπασε ο Δεύτερος Παγκόσμιος πόλεμος και έγινε η ιταλική εισβολή το 1940.

«Θυμάμαι... κρατούσα τη γιαγιά μου από το φόρεμα και περπατούσαμε προς τα βουνά για να δούμε από πού έπεφταν οι βόμβες. Το απόγευμα ήρθαν οι Ιταλοί. Μετά ήρθαν οι Γερμανοί. Ο πατέρας μου πιάστηκε αιχμάλωτος πολέμου, υπέφερε πολύ. Ήρθαμε οικογενειακώς στην Αυστραλία το 1956 και κατεβήκαμε στο λιμάνι της Μελβούρνης». Ήταν 20 μόλις χρονών, έξυπνη μαθήτρια, εργαζόταν στο εργοστάσιο και παρακολουθούσε μαθήματα στο RMIT.

Η καριέρα της στο ραδιόφωνο ξεκίνησε όταν ο Γιώργος Μπίτσης, ένα Έλληνας επιχειρηματίας που

είχε φτάσει το Σεπτέμβριο 1956 και που επτά χρόνια αργότερα έγινε σύζυγός της, επικοινωνήσε μαζί της. Ήταν ο ιδιοκτήτης του Odeon επί της οδού Russell και χρειαζόταν κάποιον να εργαστεί στο μαγαζί του. Είχε άδεια να πουλά ελληνικούς δίσκους και χρηματοδοτούσε μια εκπομπή στο 3CS για να τους προωθεί.

Μου ζήτησε να ξεκινήσω μια εκπομπή. Δεν είχα κανένα ενδιαφέρον να ασχοληθώ με κάτι τέτοιο και με ρώτησε:

«Γιατί δεν σε ενδιαφέρει;»

«Θέλω να πάω στο Πανεπιστήμιο, να μάθω τη γλώσσα και να συνεχίσω τις σπουδές μου», του απάντησα.

Την έπεισε όμως και αφού έκανε το 'ντεμπούτο' της στο ραδιόφωνο κατάλαβε ότι βρήκε το φυσικό της περιβάλλον. Σιγά σιγά επεκτάθηκε - με εβδομαδιαία προγράμματα στο 3CS, 3XY και 3KZ.

Η Κούλα παντρεύτηκε τον Γιώργο το 1956 και συνέχισε τη ραδιοφωνική της καριέρα για άλλες δύο δεκαετίες. Όταν η Ομοσπονδιακή κυβέρνηση επίσημα αναγνώρισε την μετάδοση των πολυπολιτισμικών προγραμμάτων τη δεκαετία του 1970, η προσφορά της αναγνωρίστηκε. Άρχισε να δουλεύει για το SBS στις αρχές του '80 και κατέγραψε τις αναμνήσεις των πρώτων Ελλήνων μεταναστών.

«Ήταν μια πολύ συναρπαστική εποχή.. μου έδωσε την ευκαιρία να κάνω συνεντεύξεις σε άτομα που ήταν πρωτοπόροι στην ελληνική κοινότητα. Μου μίλησαν για τη ζωή τότε, το 1900. Ήμουν τυχερή, μερικοί από αυτούς ήταν 96 χρονών, 92 χρονών...

Ο επίλογος της ραδιοφωνικής της καριέρας έγινε το 1983. Διατηρεί όμως τη δάδα ακόμα αναμμένη στην καρδιά... άλλωστε είναι πλέον μια ακροάτρια που γνωρίζει πολύ καλά, καλύτερα από τον καθένα, πώς η Αυστραλία απέκτησε πολυπολιτισμική φωνή.

«Δεν μπορώ να αντισταθώ», λέει, καθώς συντονίζεται για να ακούσει τις σύγχρονες εκπομπές. «Το ραδιόφωνο είναι σαν παιδί μου».

